

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ALÓFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Korhatár a törvényekben.

K. Nagy Sándor ny. táblabíró. (Vége.)

Iskolába kell járattani: a 6—12 éves gyermeket az elemi, a 12—15 éves gyermeket pedig az ismétlő iskolába;

a 12. évet be nem töltött iparostanoncz, gyári munkás és kereskedő tanoncz az elemi iskolába járatandók, ugyancsak 15 éves koruk betöltéséig az ismétlő iskolába küldendők, olyan helyen, a hol sem kereskedő, sem iparostanoncz iskola nincs.

Javító-intézetbe a 7 éven felüli, de 18. évüket még be nem töltött gyermekek adhatók be a szülők vagy gyámok által;

a hatóságok szintén az e korban levő gyermekeket helyezik el javító intézetben;

21. évet betöltött egyén javító-intézetben nem tartatható.

Keresetképtelen (a véderőtörvény szerint) az az ember, a ki életének 65. évét betöltötte, habár ép és egészséges is.

Kertészeti tanfolyamra az olyan férfiegyéneket veszik fel, a kik életüknek 16. évét betöltötték, de 20. évüket tul nem haladták.

Kertészsegédi tanfolyamra a 17. évesnél fiatalabbak és 22. évesnél idősebbek fel nem vétetnek.

Kertésztanulókul a 12. évet betöltött s a 16. évet tul nem haladott gyermeket veszik fel.

Kerti munkás iskolába való felvételre azok folyamodhatnak, a kik a 20 évet betöltötték, de a 28. évet tul nem haladták.

Képviselőválasztási joga (a mostani törvény szerint) annak a férfinak van, a ki életének 20. évét betöltötte.

Képviselővé az országgyűlési képviselői választási joggal bíró egyén akkor választható, ha életének 24. évét meghaladta.

Kisdedlovó-intézetbe azokat a gyermekeket veszik fel, a kik életüknek 3. évét tulhaladták, de a 6. évet még be nem töltötték, azonban megengedtetik, hogy a 3. évesnél fiatalabbak is bevétessenek.

Kisdedlovónő-képezdébe 14. évet betöltött, de 40. évet tul nem haladt nők vétetnek fel.

De oklevelét csak az kapja ki, a ki életének 18. évét már betöltötte; azonban 16. évének betöltése után gyakorlatra bocsátható.

Kisgazdaképző tanfolyamra olyan ifju folyamodhatik, a ki életének 17. évét már betöltötte.

Kiskoruság tart rendesen a 24. év betöltéséig, vagy a lányoknál az ezen idő előtt történt férjhezmeneteleig. A 12 éven alul levők: *gyermeknek*, a 12—18 évesek *fiatalkoruaknak*, a 18—24 évesek *törvényes koruaknak* neveztetnek;

a 14. évet betöltött kiskoruak szabadon rendelkezhetnek keresményükről;

a 18. évet betöltött kiskoru iparosok önálló ipart üzemeltethetnek a gyámhatóság jóváhagyásával;

a 18. év betöltése után nagykorúsításnak lehet helye;

a 20. évet betöltött kiskorú teljes koruá válik, ha a felette atyai hatalmat gyakorló atya a kiskoru anyai vagy másként örökölt vagyonát a kiskorunak saját rendelkezésére bocsátja;

a 23 éves kiskorunak kiskorusága meghosszabbítható a 24. évétől számítandó bizonytalan időre, ha olyan viselkedést tanusít, melynek folytán saját érdekében, kell hogy továbbra is atyai, vagy gyámi hatalom alatt maradjon.

Kivándorlásra a 16. évet még be nem töltött férfiszemélyek szülőik egyike nélkül engedélyt nem kapnak;

nem nyernek kivándorlási engedélyt az olyan szülők, a kik 16 éven alul levő gyermekeiket otthon hagyni szándékoznak;

a 17. évet betöltött ifjak csak a honvédelmi és belügyminiszter egyező engedélye alapján vándorolhatnak ki.

Közmunkatartozás teljesítésére kötelezettek azok, kik a 18. évüket betöltötték, de 60. évüket tul nem haladták. A 18 évnél fiatalabbak és 60 évnél idősebbek fel vannak mentve.

Községi választói jog a 20. év betöltésével kezdődik.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
os. és kir. udvari és hadsereg szállít., a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Matróziskolai tanfolyamra azokat veszik fel, a kik 15. évüket betöltötték, de a 17. évet tul nem haladták.

Méhészeti munkás-tanfolyamra 16. évet betöltött, de 35. évet tul nem haladott férfiakat vesznek fel.

Munkás-segélypénztár tagja lehet férfi és nő egyaránt, a ki 14. és 35. év között van.

Nagykorúvá válik a férfi és nő élete 24. életének betöltésével;

a nő férjhezmenetelével;

a 18. életév betöltése után az, a kit a gyámhatóság nagykorusít.

Posta- és távirda-növendék az lehet, a ki életének 14. évét betöltötte, de 16. évét tul nem haladta;

18. év betöltése után vizsgát tesz.

Szeszőzői tanfolyamra 18. évet betöltött egyének vétetnek fel.

Szőlőmunkás tanfolyamra azok jelentkezhetnek, a kik életüknek 16. évét betöltötték, de 40. évét még tul nem haladták.

Tanító-képezdébe való felvételre a fiuknál 15. év, a lányoknál 14. év betöltése szükséges.

Tanu nem eskethető meg, ha életének 14. évét be nem töltötte.

Tejmunkás tanfolyamra a 17. évet betöltött egyén jelentkezhetik.

Tengerészeti akadémiába való felvételhez 14. év betöltése szükséges.

Törvényhatósági bizottsági tagságra választható, a ki életének 24. évét betöltötte, választó pedig az, a ki 20. évét tulhaladta.

Utkaparói állásért csak az folyamodhatik, a ki életének 40. évét még nem haladta tul.

Ülterél kiskorúak részére csak törvényes képviselőjük beleegyezésével állitható ki.

Vadőri vizsgára nem bocsáthatók azok, a kik életüknek 20. évét még be nem töltötték.

Vakok intézetébe a 8. évet betöltött, de 18. évet tul nem haladott fiukat és a 8. évet betöltött, de 15. évet tul nem haladott lányokat veszik fel.

Vasuton a gyermekek 4 éves korukig díjmentesen; 4. évük betöltése után 10. évük tul nem haladásáig mérsékelt díj mellett utazhatnak.

Váltó aláírása csak azok részéről érvényes, a kik életüknek 24. évét betöltötték, a nők azonban, ha 24. évük betöltése előtt is váltóképesek.

Végrendeletnél:

a 14. évet betöltött, de 18. évet tul nem haladott egyén tanuként csak a kiváltságos végrendeletnél alkalmazható;

18. évet be nem töltött egyén másféle végrendeletnél, mint a kiváltságos végrendeleteknél, tanu nem lehet;

18. éven aluli kiskorúak csak községrendeletet (vagyis csak a kir. közjegyző előtt) lehetnek.

Vinczellér iskolába azokat veszik fel, a kik életüknek 16. évét betöltötték.

Vizmesteri iskolába való felvételért azok folyamodhatnak, a kik a 18. évet betöltötték, de a 30. évet tul nem haladták.

★

Ime! ezeket kívántam rövidem felemlíteni azokról a korhatárokról, melyek a törvényekben vannak megjelölve.

Ohajtom, hogy hasznát vegyék!

Szemelvények egy öreg csendőr naplójából.

Ista V.

A múltban ugy ezen lapok hasábjain, mint más hasonló irányu lapokban sűrűn jelentek meg közlemények kutyáknak a csendőrségi, illetőleg nyomozó szolgálatban leendő alkalmazásáról; egy néhány — ezen szolgálatoknál sikereket elért s így alkalmasnak bizonyult — kutya faj képekben is be lett mutatva, mindemellet azt mondhatnók, hogy gyakorlati alkalmazásban — egyes szórva nyos esetektől eltekintve — az ugynevezett «rendőr-kutya» a csendőrségnél ugyszólván teljesen ismeretlen. Egy érdekes esetet mesélek el azokból az időkből, a mikor a rendőrkutya — a mai értelemben véve — ismeretlen fogalom volt, a mikor még az ily kutya tartását szabályaink is tiltották.

A nyolczvanas évek közepén Pál Dénes őrmester volt az egyik osztrák határmenti őrs parancsnoka. Egyike volt azoknak a kiválóan derék, megbízható és kipróbált altiszteknek, a kik szolgálati kötelességérzettől áthatva, minden tudásukat a szolgálatnak szentelték s nagyban hozzájárult az akkor még a kezdet nehézségeivel küzdő intézményünk tekintélyének a megalapozásához.

Pál őrmester a szolgálat teljesítésében fáradhatatlan volt, örskörletében kiderítetlen eset alig volt, mert ha

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. —

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

— Eredeti tégely ára háboru idejére 4.— kor.

gyógyszertára, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

Tavaszi szántás Szerbiában.

egy-egy bűncselekmény előfordult, az őr legénységével együtt addig nyomozott, puhatolt, lest állott, míg végre fáradságát siker koronázta s meg nem engedhető szegyenletes eseménynek tartotta, ha elvéve egy-egy kiderítetlen bűneset maradt örskörletében. A «kiderített» jelző elbírálásánál pedig igen szigorú volt, mert kiderített esetnek csak azt tekintette, a hol a bűnjel biztosítva volt és a terheltet, az ellene felhozott indokok alapján, a bíróság el is ítélte.

Örskörlete közbiztonságát leginkább a nagyszámu cigányok és az orvvadászok veszélyeztették, kiknek az erdős-völgyes hegyek és szorosok sok buvóhelyet és menedéket nyújtottak, s ha már nagyon megszorították őket, egyszerűen átmentek a határon, hol még biztosabb védelmet találtak. Így az őr legénységének mindig elég dolga akadt. Pál őrmester rettegett alakja volt a környékbeli cigányoknak és orvvadászoknak, kik közül nem egyet juttatott a jól megérdemelt börtönbe.

Egyik nap hajnalán Pál őrmester, a határon portyázó járőrének ellenőrzése végett, a határ legveszélyeztetettebb pontja felé igyekezett. A mint egy ösvényen a sűrű felé halad, közelében neszt észlel, mire figyelni kezd, majd pedig egy pillanat múlva szemben találja magát egy kutyával, egy komondorral a legközönsége-sebb fajtából.

Pál őrmester a komondort kóborebnek nézte és egyszerűen felakarta rugni; mielőtt azonban ezt tette volna, véletlenül szemébe nézett a kutyának. Torz külseje daczára szemei meglepően kifejezésteljesek voltak, hűség, élénkség és ügyesség tükröződött ki belőlük. Megsimogatta a kutyát, mely ezt kéznyalással köszönte meg s ezzel a barátság meg volt kötve.

A komondor új gazdája előtt az ösvényen szimatolva előreszaladt, majd figyelve megállt, visszatért Pál őrmesterhez s újra tova szaladt a nélkül, hogy a legcsekélyebb neszt is hallatta volna. Egyszerre meglátszva lépteit figyelni kezdett, a mit Pál őrmester azonnal észrevéve szintén figyelő állást foglalt el s elővéve távcsövét, a környéket szemlélgette. Alig álltak így pár perczig, midőn valaki a sűrűből feljök egy lövést intézett s egy sörét a kutya balszemét meg is sértette. Pál őrmester fegyverét lökés helyzetbe hozva a kutyának parancsot adott a keresésre s az — daczára elég súlyos sérülésének — a sűrűbe hatolt, az őrmester utánna s csakhamar nyomában voltak a menekülő orvvadásznak, kit a kutya segélyével sikerült a sűrűből kiüzni s a lövésre figyelmeztetés lett és a közelben portyázó járőr segélyével elfogni. Az illető egy többször büntetett, hírhedt orvvadász volt, a ki mikor látta, hogy a kutya fel fogja fedezni, haragjában az őrmesterre lőtt, lövése azonban a kutyát találta.

Pál őrmester az eredményt a vele volt komondornak köszörhette s nélküle valószínűleg az orvvadász dühén esett volna áldozatául. Hálából a kutyát a laktanyaszabály ellenére is magánál tartotta, talán ez volt egyedüli szabálytalansága, melyet hosszas szolgálata alatt elkövetett — sebeit ápolta, majd pedig a csendőrségi szolgálatnak megfelelően idomítani próbálta s kitartó fáradozása nem maradt eredménytelenül, mert a «Spitz», mint a hogy az őrmester elnevezte, idővel valóságos rendőrkutyává vedlett s rátermettséget többek között az alábbi esetben is szépen bebizonyította.

Pál őrmester egyik éjjeli szolgálata alkalmával egy magányosan álló erdészlakhoz ért, melyben az előre haladt idő daczára — éjjeli két óra körül lehetett — világosság volt. A világosság okát megállapítandó az ablakhoz lépve hallgatódzott, s csakhamar rájött, hogy a házban baj történhetett, mert a házbeliek betörésről és fosztogatásról beszélgetve azt állapították meg, hogy mi minden hiányzik.

Pál őrmester bebocsáttatását kérve megállapította, hogy a házba cigányok törtek be és több ékszerdarabot vittek el. Az őrmester a cigányok által hátrahagyott nyomokból szimatot vétetett kutyájával, majd keresni küldte. A kutya egy darabig ide-oda szaladgált, szagolgatott, prüszkölt végre is a követendő utirányban megállapodott s megindulva mintegy maga után hívta gazdáját, ki készséggel utánna sietett.

Az üldözési irány az országhatár felé vezetett s virradatra már a cigányok nyomában voltak, kiket még a határon innen sikerült utolérni és elfogni. A cigányok megmotozása alkalmával semmiféle bűnjel sem került elő, a bűncselekmény elkövetését pedig szokásukhoz híven konokul tagadták, így a bűnjelek után kellett első-sorban is kutatni. Pál őrmester ki is adta «Spitz»-nek a parancsot és a komondor egy félórai ide-oda szaladgálás után egy helyen megállapodva csaholni kezdett. Az őrmester jelzett helyre ment, hol friss bélsárt talált, mely valószínűleg a cigányoktól származott. Oda kísért a cigányokat és az egyikre ráparancsolt, hogy egy bot segélyével piszkálja széjjel a rakást. Az eredmény meglepő volt. A bélsár rakás alatt egy rongyba csavarva ott voltak az ellopott ékszerek.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Ukránia.

Az erdélyi Kárpátok övezetétől keletre és éjszak-keletre óriási terjedelmű síkság húzódik egészen a Volga folyóig és a Káspi-tengerig. Egészen olyan ez, akár a mi

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

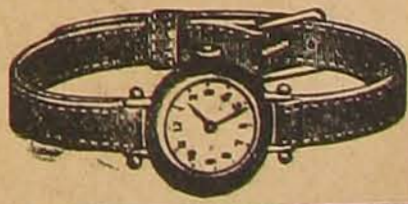
182. sz.

Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Szerb parasztszekercken hordják a terményeket egyik gyűjtőállomásra.

Alföldünk: kövér buzatermő föld, méternyi magas fű, itt-ott elszórt tanyák, kalimpáló szélmalmok, halban dús nagy folyók, csemegeszőlővel rakott kertek. Majdnem Petőfi szavaival így ír róla az ukrán eredetű Gogolj: «A természetben nincs szebb dolog a pusztánál: a föld színe hullámzó Óceán, tarka virágok szőnyegeivel borított királyi palota, a kék levegő-ég zengő szárnyasok templomi kórusa... Oh pusztá, pusztá, a csudába is, beh gyönyörűséges vagy te!» Ez a régiék Scythiája, a melynek a Fekete-tenger felé eső vidékén a görögök már Kr. e. a IV. században virágzó városokat alapítottak. Nem is hiába ültének itt Lebediában őseink, a vándorló szittya-magyarok, olyan sokáig és olyan szívesen: egészen nekik való, baromtartó nomád életüknek megfelelő volt a föld, víz, éghajlat.

Itt alakult össze a Kr. u. VI. század táján a Rusz nevű szláv törzs olyan, a milyen állam, (innen a ruszkij nemzetnév) Kijov (Kiev) középpont köré. A krónikák már a XI. században használják e vidék jelölésére az Ukraina szót, a mely magyar és török ajkon Ukránia alakká módosultan maig is él. A mikor a vándorló magyarság a IX. században erre felé tartott, a ruszok már rendezett, tipikusan földműves-kereskedő országgá alakultak, de persze kozár, besenyő és más harczos nomád népek protektorátusa alatt. Ebből az időből maradtak meg Kievben maiglan is a *magyar kapu*, *magyar hegy* stb. elnevezések, a mi beszédes bizonyossága az egykori magyar-rusz érintkezésnek. Ez az összeköttetés később, a mai Magyarországból, tovább is folytatódott az Árpádok korában: kereskedőink árúikkal, katonáink kardjukkal folyton találtak ott tennivalót, hercegeink pedig házasodni jártak oda, vagy pedig politikai száműzetésük szorongattatásaiban. A legdühösebb ellenségük is közös volt: a besenyők. Ezekről, meg egyéb keletről folyton előre nyomakodó elemektől szorítva mind több és több ruszkij vándorolt ki hazájából éjszak felé, az erdős, mocsaras, hidegebb éghajlatú Moszkva vidékére. Magukkal vitték a Byzanczból kapott görög szertartású kereszténységet, a czirilbetüket és a kievi államhoz való tartozás tudatával együtt a ruszkij nevet is éjszakra. Itt összekeveredtek az ott talált őslakos csudokkal, tatár-elemekkel s ebből a keveredésből állott elő a muszka nép. Éppen tatár vére, valamint a zord klíma miatt lett olyan erős szervezetszerű, kemény politikai érzékű, deszpotikus irányzatú katonai állam töltelékévé, a mely aztán idővel a moszkvai fejedelemség neve alatt lett ösmertté.

Ez a nyelvében, faji tulajdonságaiban és politikai berendezkedésében az ősi kievi ruszoktól merőben elütő autokrata kormányú moszkovita nemzet kárörömmel nézte, hogyan pusztítja el anyatörzsét 1240-ben a tatár-

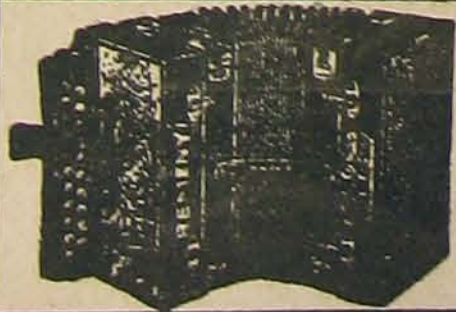
ság, sőt száztiz éven át maga is segédkezett gyilkos hadakozásokkal a kievi birodalom rontásában. Mert a kievi ukránok maguk is dolgoztak romlásukon. A mi Szent Istvánunk kortársa, Vladimir ugyanis úgy tett országával, mint a végrendeletet tevő parasztgazda: 12 fia között a birtokot egyenlően megosztotta. Ezzel a kievi nagy Ruszország 12 apró fejedelemségre bomlott, s természetesen el is gyöngült. Ez a demokratikus köztársasági állami berendezkedés csakhamar anarchiává fejlődött s a kievi birodalom három felé esett: déli része a tatároké lett, éjszakibb része a XIV. században a hatalmas *litvánok* kezébe esett, a kiket azonban az új alattvalók 150 év alatt nyelvben s kultúrában tökéletesen elukránosítottak; önállónak csak a nyugati rész maradt meg, Halics székhelylyel: a mai Galiczia-Volhynia, Bukovina és Moldova. Itt aztán ismét összekerült magyar és ukrán; Kálmán királyunk óta Nagy Lajosig királyaink mind azon igyekeztek, hogy ezt a darab földet Magyarországhoz csatolják. Nem sikerült, mert a versenyben a lengyel maradt a győztes; 1340-ben Danilo halicsi országa lengyel tartományyá lett. Az így növekedni kezdő Lengyelország még inkább megnagyobbodott, a mikor 1569-ben meghívta a trónra a litván-ukrán birodalom urát, Jagellót. Így az eddigi litván-ukrán dualizmus trializmussá változott (lublini unio) s az ukránok — a kik a litván uralom idejében tulajdonképen a maguk urai voltak — most már a lengyel fenhatóság alá kerültek.

KÉPEINKHEZ.

Katonáink kulturmunkája Szerbiában.

Mialatt a szerb menekültek ezrei idegen országok kegyelemkenyerén tengődnek, a szerb nemzeti hadsereg ide-oda hurczolt s többszörösen megtépázott maradványa pedig a Szaloniki környékén koncentrált ántánt-hadsereghez beosztva, várja sorsa jobbrafordulását s hogy mikor térhet győzelmesen vissza az elvesztett hazába: katonáink kulturmunkát végeznek a megszállott tartományyá süllyedt szerb királyság területének nagy részében s úgyszólván vezető, irányító oktatást teljesítenek az otthonmaradt és időközben hazaszállingózott szerb lakosság körében arra nézve, hogy miként lehet Szerbia termőföldjét a fokozott igényeknek megfelelő termelésre kihasználni.

Az ántánt bevallott célja az volt már a világháború elején, hogy a központi szövetségeseket a külvilágtól elzárva, kiéheztetéssel kényszerítse felosztási tervének elfogadására. Ez a taktika azonban már az első évek-

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
nagyobb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legjobb. az elői dramszerkezettel

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertalpon

Reményi Mihály-nál szereshető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérésre.

Marhavásár az általunk igazgatott Szerbiában.

ben csődött mondott. Mert, ha bizonyos meleg éghajlati termékeket nélkülöznünk is kellett, viszont a kenyérmagvak és más élelmezési cikkek és növényekből felmerülő szükségleteinket annyira elegendő mennyiségben elő tudtuk állítani, hogy czéltudatos elosztás mellett élelmezésünk biztosítva volt mindig.

Szerbia, Montenegró, majd Románia megszállása után meghatványozódott az élelmezést intéző körök gondja a tekintetben, hogy az említett területeken visszamaradt lakosságot, a kik mindannyian érthető okokból gyűlölettel viseltettek ellenünk, nemcsak a saját ellátására szükséges termelésre serkentse, hanem buzdítsa arra is, hogy a termelést fokozva, annak feleslegéből akár értékesítés, akár cserekereskedés útján beszerezhesse tőlünk azokat a szükségleteit is, a melyeket otthon termelni, illetőleg előállítani nem tud. Hogy pedig ezt elérhessék, saját katonáinkat kellett a dolog élére állítani, a kik részben felügyelői, részben vezető funkciót teljesítve — a mint azt az egyidejűleg közölt képeink mutatják — irányítják úgy a földmívelési, mint a kereskedelmi, állattenyésztési és ipari tekintetben azokat a munkálatokat, a melyek czélszerű végrehajtása mellett a fenyegető kiéheztetést továbbra is elkerülhetjük és biztosíthatjuk úgy a magunk, mint a megszállott területek lakosságának a teljes ellátását.

HIREK.

Zsebkönyvek utólagos megrendelése. Az 1918. évi csendőrségi zsebkönyvekből 520 drb. a csendőrségi felszerelési anyagraktárnál rendelkezésre áll. A netáni szükséglet a budapesti csendőrkerületi parancsnokságtól példányonként 3 K 50 fillér egyidejű beküldése mellett megrendelhető.

Kérelmek. Fülöp András alörmester, beosztva a m. kir. 155. honvéd hadosztályhoz, tábori posta száma 649, kéri Ács József alörmestert, ki vele a fenti hadosztálynál 1916 és 1917. évben együtt szolgált, hogy jelenlegi czimét egy igen fontos ügyből kifolyólag közölje vele.

Csóka István, Pöstyénben állomásozó alörmester, kéri Süke Géza alörmestert, ki legutóbb a trencsényi szárnyánál a sziklaszorosi örsön szolgált, hogy pontos czimét egy magánügyből kifolyólag közölje vele.

Adományok: A vak katonák javára a következő adományok folytak be: a lilomosi örsparancsnokság útján Lázity Hajnalka gyűjtéséből 22 K 70 fillér, az örszállási ifjúság gyűjtéséből az ottani örs útján 150 K, a besztercei örslegénységétől 40 K 30 fillér, Kovács József szini örsbeli örmestertől 20 K, a harkácsi örslegénységétől 20 korona, továbbá a *Vöröskereszt egyesület javára*: Rend Lajosnétól Benczenczről 60 K s végül a csendőrségi özvegyek és árvák javára: a sabaczi cs. és kir. csendőrkörletparancsnokságtól 414 K és a vámosmikolai örslegénységétől 180 K. Az összegeket rendeltetési helyükre juttattuk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Nincs új a nap alatt. A megújuló Oroszország katonai tanácsához hasonló alakulás volt a régi római birodalomban is. Ochler német tudós, beható kutatások alapján, azt írja egy német klasszika-filológiai tudományos folyóiratban, hogy a hanyatlófélben lévő római köztársaságban szintén volt «katonai tanács», a mely a legfontosabb politikai napi kérdésekben határozott. A katonai tanácsot a római légiók veteránjai alkották, a kik az Octavianus Caesar és Antonius közt felmerült vitás kérdésekben döntöttek. Ez a tanács olyan tekintéllyel hozta a maga határozatait, mint a szenátus, azokat a történelem és a köz számára megörökítették s megőrzés végett a Vesta papnőknek adták át. Az Antonius-pártnak nem igen volt inyére a veteránok önhitt magatartása, a melylyel Antonius és Octavianus fölött rendelkezni akartak és a tanácsot gúnyosan bule kaligának, vagy «katonacsizma»-nak nevezték. A katonacsizma egyébként ritkán fordul elő a köztársaság korában, inkább a császárság idején volt használatos katonai viselet.

Szerkesztői üzenetek.

Parlament. A csapatbeli törzsörmesterek valamennyi más állománycsoportbeli hasonrangú altisztnek elébe sorolnak, tehát utóbbiak tiszteletadással tartoznak.

Családtagoknak. Nem részesülnek kedvezményben.

K. J. népfölkelő. Amennyiben a családja körében való étkezésre előjáró parancsnokságtól nyerte az engedélyt akkor az élelmezési pótlék kezeihez fizetendő.

R. J. Dugopoljana. Kár érzékenykedni.

H. P. A mögöttes országbeli illetékterületen alkalmazásban álló személyek részére készülségi pótdíj illetékes.

K. t. Polgári törvények és bíraskodás alatt állanak.

Nem hiszem. 1. Az 1907. évi V. t. cz. 32. §-ába ütköző kihágás. 2. Két-két évenként. (16. §.)

M. J. alörm. Az ilyen ügyek elintézése, a mai viszonyok között nagyon hosszadalmas. Kellő türelemmel czélt fog érni.

Sz. ü. 25. Rendes csapatbeli előléptetési beadvány is használható.

Hóvirág. A kihirdetés az 1917. évi 121. számú Rendeleti Közlönyben történt. Az érem valószínűleg a VII. kerülethez fog leadatni.

Duna. 1. Nem közölhető. 2. Ha a megszakítás 30 napot meghalad, csupán felségfolyamodvány alapján kérheti annakidején a beszámítást. 3. Nem. 4. «Harmadik személy» lehet ily esetben pld, egy szomszéd, vagy ismerős, ki a távollevő terhelt helyett, illetve annak képviselőtében a házkutatásnál jelen van.

Baranya. Önnek inkább módjában áll érdeklődni.

Béke. Nem szükséges, mivel annak ilyen alakban használt megjelölése az ország fogalmát már magában foglalja.

Érdeklődő csendőrök. 1. A közigazdálkodást illeti. 2. A körülményektől függ.

G. L. Nincs igénye.

Csepel. 1. Értesülésük téves. 2. Ha az odaitélés állományparancsban már kihirdettetett, leadását szolgálati uton kérheti.

Öreg csendőr. Sem a közöshadsereg, sem a honvédségnél ezirányban intézkedés nem tétetett s így a csendőrségnél sincs rendszeresítve.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége az alább következő kinevezéseket legkegyelmesebben teljesíteni méltóztatott:

és pedig a tábornoki karban kinevezni:

vezérőrnagygyá:

zágorhydai, zelczy és lorántházai Loránth Dénes ezredest, (rang: 1918 február 25) a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének helyettesét;

A m. kir. csendőrség állományában:

alezredesekké:

1918. évi február hó 1-ével:

1918. évi február hó 1-ei ranggal:

a következő őrnagyokat:

Reschner Györgyöt (1. rgsz.) a VII.,
Proch Józsefet, (2. rgsz.) az V.,
Sebesta Ottokárt (3. rgsz.) az I.,
Nagy Bélát (4. rgsz.) az V.,
Lipcsey Andrást (5. rgsz.) a III.,
Polster Kálmánt, (6. rgsz.) a II.,
Fuxhoffer Gyulát (7. rgsz.) az V.,
Nagy Vilmost, (8. rgsz.) a VI.,
Mészáros Jánost, (9. rgsz.) a II.,
Ziegler Emilt, (10. rgsz.) a VII.,
edvei Illés Bélát, (12. rgsz.) a III. sz. csendőr-

kerületnél;

Gencsy Arnoldot, (13. rgsz.) az orsz. csendőriskola állományában;

Kricsfalussy Ferenczet, (14. rgsz.) a III., továbbá:

Ádamosy Béla őrnagy rangjának fenntartása mellett,

Lázár Jenőt, (16. rgsz.) a VI.,

Goreczky Gyulát, (17. rgsz.) és

Vráblik Mátyást, (18. rgsz.) mindkettőt a III.,

Krausz Antalt, (19. rgsz.) a VII.,

Jencs Árpádot, (20. rgsz.) a IV. számú csendőr-

kerületnél;

Rozsnyay Bélát, (21. rgsz.) az országos csendőriskolánál;

Kleiner Gyulát, (22. rgsz.) a honv. minisztorium 16. osztályában;

petrovinaí Pekri Józsefet, (23. rgsz.) az V.,

Kovács Károlyt, (24. rgsz.) a II.,

Wachsmann Vilmost, (25. rgsz.) a III. sz. csendőrkerületnél;

Menkina Jánost, (26. rgsz.) a csendőrségi felügyelő segédtisztját;

Szőke Bélát, (27. rgsz.) az V.,
neczpáli Justh Andrást (28. rgsz.) a IV.,
Szió Gézát, (29. rgsz.) a VI.,
kricsfalusi Kricsfalussy Jenőt, (30. rgsz.) a VIII.,
Ambrózy Gyulát, (32. rgsz.) a IV.,
Hunyetz Károlyt, (33. rgsz.) a III.,
Deák Gyulát, (34. rgsz.) a II. és
Katona Gézát, (35. rgsz.) a VIII. sz. csendőrkerületnél;

őrnagyokká:

1918. évi február hó 1-ével:

1918. évi február hó 1-ei ranggal:

a következő századosokat:

Nevelits Kálmánt, (1. rgsz.) és

Lukovich Gyulát, (2. rgsz.) mindkettőt a VIII. sz. csendőrkerületnél;

Czékus Lászlót, (3. rgsz.) az országos csendőriskola állományában;

Soltész Sándort, (5. rgsz.) a IV.,

magyarpadéi Kenedy Nándort, (6. rgsz.) a VII.,

Fonyó Jenőt, (7. rgsz.) a IV.,

mujsaji és vittnyédi Vittnyédy Józsefet (8. rgsz.) a VI.,

Goreczky Vilmost, (9. rgsz.) a IV. számú csendőrkerületnél és

Mántó Józsefet, (10. rgsz.) az országos csendőriskola állományában;

főhadnagygyá:

1918. évi február hó 1-ével:

1918. évi február 1-ei ranggal:

Wuffka Ernő hadnagyot (1. rgsz.) a IV. sz. csendőrkerületnél.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben

megengedni méltóztatott, hogy

elfogadhassa és viselhesse:

a porosz királyi harcos érdemérmét:

Józsa József I., III. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. őrmester.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

a koronás vas érdemkereszt a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Bilánovits Viktor 2. o. őrmesternek a IV.,

Fülöp János és

Janó István alőrmestereknek, az V. számú csendőrkerületben.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szalinka Pál járásőrmester, több rendbeli lopást elkövetett szökött fegyencz és társai elfogása és ártalmatlanná tétele körül nehéz viszonyok között kifejtett eredményes szolgálataért.

Kékel Rezső, Dobor Pál, Szilágyi Endre, Füzy György 2. oszt. őrmesterek, hosszú csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért, de különösen a háború tartama alatt a háborúval kapcsolatos különleges szolgálatoknak, sokszor nehéz körülmények között fáradhatlanul kitartó és lelkiismeretes teljesítéséért, nemkülönben alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért.

Papp Antal alőrmester, hét évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért, nemkülönben a háború tartama alatt, a háború által előidézett rendkívüli szolgálatoknak, sokszor nehéz viszonyok között történt pontos és lelkiismeretes teljesítéséért, valamint őrsparancsnokának odaadó és hathatós támogatásáért.

Horváth István 2. oszt. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységeért, valamint a múlt évben a saját és idegen örskörletekben elkövetett 11 rendbeli lopás és 12 rendbeli orgazdaságtetteinek, 337 órán át fáradságot nem ismerő kitarással, ernyedetlen buzgalommal és leleményességgel teljesített nyomozás során történt kiűzéséért, a bűn-jelek biztosításáért s akként tetteseknek az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

A cs. és kir. 19. hadtestparancsnokság által:

Mojzes Imre, V. számú és Nádudvari Sándor, VIII. számú csendőrkerületbeli alőrmesterek, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataikért.

A m. kir. 37. honvéd-gyaloghadosztály-parancsnokság által:

Fekete Lajos, V. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. őrmester, 43 hónapon át az ellenség előtt mindenkor tanusított férfias, bátor magatartásáért és igen kitűnő szolgálatteljesítéséért.

A cs. és kir. 16. gyaloghadosztály-parancsnokság által:
Radványi János, V. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. őrmester, az 1917. évi július és augusztus hóban lefolytatott hadműveletek alkalmával kincstári javak megmentése körül kifejtett buzgalmaért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szalma Gerendi György, Tótszegi János 2. oszt. őrmesterek, Varga István, Gulyás János, K. Szabó Sándor, Hajdu Ferencz alőrmesterek és Mester Lajos vezető, egy több rendbeli lopást elkövetett, szökött fegyencz és társai elfogásánál kifejtett eredményes szolgálataikért.

Tanyi József járásőrmester és Kilinczán János 1. o. őrmester hosszú csendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységükért, a háborúval kapcsolatos rendkívüli szolgálatoknak kitartó és lelkiismeretes teljesítéséért, továbbá alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért.

Fodor Ábrahám 2. oszt. őrmester, 9 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységeért, a háborúval kapcsolatos rendkívül szolgálatoknak kitartó és lelkiismeretes teljesítéséért, továbbá alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért.

Koncz Dániel 1. oszt. őrmester, Tóth Lajos, Kertész Miklós, Biró Sámuel, Kovács Lajos, Szücs János, Prókai József, Z. Fekete János, Tari Sándor, Racskó József, Bali Imre, Németh István, Nyeste Ferencz alőrmesterek, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, a háború folyama alatt pedig még fokozottab mérvben, sokszor nehéz viszonyok között teljesített hasznos és eredményes szolgálataikért.

Előléptek:

1. oszt. őrmesterré:

1918. évi február hó 1-ével:

Szabó Lajos, VII. és Tenyei Kálmán, VIII. számú csendőrkerületbeli 2. o. őrmesterek;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírra.

Családi háza és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1 pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvénnyek és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

2. oszt. őrmesterré:

1918. évi február hó 1-ével:

Budás György alőrmester, a VIII.,

alőrmesterré:

1916. évi június hó 4-ével:

Urkán István csendőr, a VII.,

1916. évi szeptember hó 1-ével:

Kelemen Tivadar csendőr, az I.,

1917. évi február hó 1-ével:

Boka Demeter csendőr, a III.,

1917. évi november hó 11-ével:

Vanya Béla csendőr, az V.,

1918. évi február hó 1-ével:

Tóth István III. és Király József II. csendőrök, a II.,

1918. évi február hó 16-ával:

Gug Miklós, Bere Tivadar, Vajda István és Pintér Sándor csendőrök, a VIII.,

1918. évi február hó 24-ével:

Beke József, Móré János, Kukorelli György, Szabó István II., Sándor János I. vezetők és Moscsovics Antal, Szép Bálint és Rusz János csendőrök, a IV. számú csendőrkerületben;

vezetővé:

1918. évi február hó 1-ével:

Tulit János, Bodor József II., Cseke Albert, Fejér Mózes, Bilibók Gábor, Pap Gergely, Kovács László, Sándor Imre, Kiss Dénes, Opra Ferencz, Szőke Lajos, Rákosi Dávid, Tusják Pál, Angi István, Kiss B. Lajos csendőrök, a VII.,

1918. évi február hó 16-ával:

Crisán János, Fábrián Géza, Császár Mihály, Albert András és Kelemen Lajos II. csendőrök, az I.,

1918. évi február hó 22-ével:

Kuha Vazul és Lengyel János csendőrök, az V. sz. csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Szabó József II. 2. oszt. őrmester és Zelei Mihály alőrmester 2—2 db.,

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szabó István alőrmester 11 db, Ádám Miklós járás-őrmester és Magó Pál alőrmester 8—8 db, Sárközi Károly alőrmester 6 db, Pintér Lajos, Börcsök Imre 2. oszt. őrmesterek, Vincze János, Radványi Sándor, Simicz József alőrmesterek, Bartha József csendőr 5—5

db, Szakál Károly 1. oszt. őrmester, Szikora István, Füzy György, Kádár István 2. oszt. őrmesterek, Feren-
czi Imre és Kiss Gábor alőrmesterek 2—2 db 10 koro-
nás aranyból álló lovaglasi jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Belügyminiszteri engedély alapján:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Suciu Mihály alőrmester, «Szöcs»-re;

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Miltsevits György 2. oszt. őrmester, «Bérczi»-re;
Oláh Sándor I. alőrmester, »Endrödi»-re; Poszt János
alőrmester, «Pálfi»-ra; Sturza László alőrmester, «Sze-
gedi»-re; Krancziczki József alőrmester «Kisfaludi»-ra;
Jobák Miklós alőrmester, «Jókai»-ra; Pintyi István al-
őrmester, «Petőfi»-re; Mozslán János 2. oszt. őrmester,
«Monostori»-ra; Pereszta Vazul csendőr, «Pozsonyi»-ra;
Kusner Nándor alőrmester, «Karácsondi»-ra; Ledinszki
József alőrmester, «Lévai»-ra, Ocheán Ambrus alőr-
mester, «Óvári»-ra, Popa János alőrmester, »Pozsonyi»-ra
változtatta.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet
varrógépet, karbid-lámpát asztalra,
karbid-gummikat és felszereléseket az
egész ország csendőrségének. Elismerő
leveleim ezerszámba vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

A világ
legjobb harmonikáiOrgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan
erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari
hangu 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok
18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, há-
romsorosak, gramatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K,
nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb
hanglemezek az összes dalok, zenék, operák,
tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig.
Javitási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYOROSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Tavaszi szükségletét igyekezzék beszerezni, míg van árú!